УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО
UNIVERSITY OF NATIONAL AND WORLD ECONOMY

Утвърдил:

доц. д-р Мария Воденичарова

заместник-ректор по НИД

ИЗПИТНА ПРОГРАМА
ЗА ДОКТОРАНТСКИ ИЗПИТ

ПО НАУЧНА СПЕЦИАЛНОСТ „СВЕТОВНО СТОПАНСТВО И МИО“
КЪМ КАТЕДРА „МИО И БИЗНЕС“

ДИСЦИПЛИНА: „МЕЖДУНАРОДНИ ПАРИ И ФИНАНСИ“

1. **ВАЛУТЕН ПАЗАР.** *Обща характеристика на валутния пазар - участници, инструменти, центрове на валутната търговия, динамика на обема на търговия. Теоретичен модел на валутния пазар. Равновесие на валутния пазар. Съвременни тенденции в развитието на валутния пазар*
2. **ВАЛУТЕН КУРС.** *Същност и формиране. Типове валутни курсове. Фактори, които влияят върху валутния курс. Валутен курс и цени. Абсолютен и относителен паритет на покупателната сила. Валутен курс и лихвени проценти. Покрит лихвен арбитраж. Покрит лихвен паритет. Ефект на Фишер. Валутен курс и икономическа политика. Ефекти на валутнокурсовата динамика върху икономическите процеси*
3. **СЪВРЕМЕННИ МЕТОДИ ЗА ПРОГНОЗИРАНЕ НА ВАЛУТНИТЕ КУРСОВЕ.** *Фундаментален и технически анализ. Модел на Balassa – Samuelson. Теория за свръхреагиране на Dornbusch. Портфейлно-балансова теория за формиране на валутните курсове.*
4. **ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС – ТЕОРИЯ, ПРАКТИКА И СЪВРЕМЕННИ ПРОБЛЕМИ.** *Определение и структура на платежния баланс. Принципи при съставяне. Фактори, които влияят върху платежния баланс. Макроикономическа интерпретация на салдата. Спестявания, инвестиции и платежен баланс. Икономическа политика и платежен баланс. Методи за уравновесяване на платежния баланс. Съвременни проблеми на платежните баланси. Глобални дисбаланси*
5. **МЕЖДУНАРОДНА ПАРИЧНА И ФИНАНСОВА СИСТЕМА – ПРИНЦИПИ И ЕВОЛЮЦИЯ.** *Елементи на международната парична и финансова система и еволюция. Международни пари – характеристика и фактори, определящи международния статут на валутата. Валутнокурсови режими – плаващи и фиксирани валутни курсове*
6. **ИНСТИТУЦИОНАЛНА СТРУКТУРА НА МЕЖДУНАРОДНАТА ПАРИЧНА И ФИНАНСОВА СИСТЕМА.** *МВФ в съвременния свят – функции и проблеми, реформи на МВФ. Световната банка – функции. Регионални финансови институции (ЕИБ и ЕБВР). България и членството ѝ в глобалните и регионални финансови институции*
7. **ФИНАНСИ НА МЕЖДУНАРОДНАТА ТЪРГОВИЯ.** *Средства и форми за международни разплащания – характеристики, видове. Банкови гаранции*
8. **ФИНАНСИРАНЕ НА МЕЖДУНАРОДНИТЕ СДЕЛКИ.** *Краткосрочно финансиране. Средносрочно финансиране. Дългосрочно финансиране.*

9. **КАПИТАЛОВИ ПАЗАРИ.** *Характеристики и структура. Теории за формиране на динамиката на капиталовите пазари. Теория за рационалните очаквания. Информационна асиметрия. Ефективност на капиталовите пазари. Поведенчески финанси. Секюритизация. Колективни инвестиционни схеми – типове и съвременни развития. Съвременни аспекти в развитието на финансовите пазари – FinTech, зелени и устойчиви финанси.*
10. **ФИНАНСОВА СТАБИЛНОСТ.** *Концепция за финансова стабилност. Регулации на финансовите пазари – регулаторна реформа на финансовите пазари след Глобалната финансова криза, роля на Г20. Институции за финансова стабилност – Съвет за финансова стабилност*
11. **ЕВРОПЕЙСКИ ПАРИЧЕН СЪЮЗ.** *Стратегически замисъл за създаване на единна парична единица в Европа. Теория за оптимална парична зона. ЕПС – принципи и институционална структура. Промени в структурата на ЕПС след кризата на суверените дългове. Банков съюз в ЕС. Европейска централна банка – роля за преодоляване на кризисните процеси. Съвременни аспекти в политиката на ЕЦБ. Еврото като международни пари – факти и перспективи. Проблеми и перспективи, свързани с присъединяването на България към ЕПС*
12. **ПАЗАР ЗА ФИНАНСОВИ ДЕРИВАТИ.** *Относителна структурна обособеност – форуърд, фючърс, суап и опционен пазар. Пазар за кредитни деривати. Структурираните финансови продукти в съвременния свят*

ЛИТЕРАТУРА:
А. ОСНОВНА

1. Александрова-Златанска, С., Финансови пазари: глобализация, интеграция, иновации, ИК АТЛ-50, София, 2019
2. Кирова, С., Съвременна архитектура за финансова стабилност, Издателски комплекс на УНСС, София, 2020
3. Статева, Й. , Международна финансова архитектура – еволюция и съвременност, Издателски комплекс – УНСС, София, 2014
4. Статева, Й., Финансови деривати, Издателски комплекс – УНСС, София, 2015
5. Стоименов, М. и В. Тодорова, Финанси на международната търговия, Издателство Тракия – М, София, 2018
6. Александрова-Златанска, С., Капиталови пазари: глобални перспективи, Издателство „Даниела Убенова“, София, 2005
7. Krugman, P., Obstfeld and Melitz, International Finance: Theory and Policy, Eleventh Edition, Pearson, 2018
8. Madura, J., International Financial Management, Cengage Learning, 13th Edition, USA, 2018
9. Melvin, M and S. Norrbin, International Money and Finance, Elsevier Inc., Tenth Edition, USA, 2022
10. Mishkin, F. And S. Eakins, Financial Markets and Institutions, Global Edition, 9th Edition, Pearson, 2018

Б. ДОПЪЛНИТЕЛНА

11. Александрова-Златанска, С., Адаптация към климатични изменения - политики за управление и инструменти за въздействие, ИК АТЛ-50, 2019
12. Александрова, С., Финансиране на действия срещу изменение на климата, “ Членство на България в ЕС единадесет години по-късно“, Шестнадесета международна научна конференция, УНСС, 2019
13. Кирова, С., Международни финанси, ИК на УНСС, 2018, София
14. Кирова, С., Европа и лидерството във финансовите иновации (финтех), Икономически и социални алтернативи, бр. 3, 2019, София

15. Статева, Й., С. Александрова, С. Кирова и Н. Димитров, Дълговата криза в ЕПС и ефекти за България, Издателски комплекс - УНСС, София, 2013
16. Статева, Й., Кирова, С, Иванов, Д. и П. Вълков, Съвременни аспекти на регулирането на финансовите пазари, Издателски комплекс - УНСС, София, 2020
17. Aleksandrova-Zlatanska, S., Reshaping Finance to Fighting against Climate Change, Regional and Social Challenges in the Transition towards and Green Economy, Conference Proceedings, Green Conference, September 2021, Plovdiv University Press 2021
18. Kirova, S., Financial Stability Risks related to Climate Change and Greening of Central Banks, Economic, Regional and Social Challenges in the Transition towards and Green Economy, Conference Proceedings, Green Conference, September 2021, Plovdiv University Press 2021
19. Kirova, S., European Green Bond Market: Development, Current state and Regulatory Regime, in Membership of Bulgaria in the European Union: Fifteen Years Later: Conference Proceedings: Volume 2, UNWE Publishing Complex, 2023
20. Бобева, Д., Желязкова, В., Александрова-Златанска, С., Пальова, Я. (2023). Преходът към зелена икономика на Европейския съюз и предизвикателства пред финансовия сектор и публичните финанси на България. "Черният лебед" вече е "зелен". Пловдив: Университетско издателство "Паисий Хилендарски", ISBN 978-619-202-878-7.
21. Aleksandrova-Zlatanska, S. and D. Zheleva Kalcheva, Alternatives for Financing of Municipal Investments - Green Bonds. Review of Economic and Business Studies, 2019, Volume 12, Issue 1
22. Kirova, S., Contemporary Developments of Global Imbalances, Economic Alternatives, UNWE Publishing Complex, Issue 3/2013, Sofia

Електронни източници

1. Материали на МВФ, www.imf.org
2. Материали на Световната банка, www.worldbank.org
3. Материали на Банка за международни разплащания, www.bis.org
4. The Financial Times, www.ft.com
5. The Wall Street Journal, www.wsj.com
6. The Economist, www.economist.com
7. Материали на БНБ, www.bnb.com

Титуляр:
проф. д-р Светлана Александрова-Златанска